

مرکز مجاز امام صادق (ع)

اصول الفقه (مسأله ضد)

ثمره بحث نهی از ضد (۶)

جلسه ۲۳۳

استاد نجار زاده

اشکال محقق نائینی

محقق نائینی بر نظر محقق ثانی اشکال وارد کرده است، همانطور که گفته شد، محقق ثانی در واجب موسع، قائل بود که امر به طبیعت تعلق می‌گیرد؛ لذا در صورت تراحم با واجب مضیق، نیازی نیست که به خصوص آن فرد مزاحم با مضیق امری تعلق گرفته باشد؛ لذا صحیح واقع می‌شود حتی اگر نیاز به امر فعلی باشد.

محقق نائینی می‌فرماید:

الف: طبیعت «مامور بها بما هی مامور بها»، باید شامل فرد مزاحم شود، و صرف تطبیق طبیعت کافی

ب: طبیعت «مامور بها بما هی مامور بها»، زمانی شامل فرد می‌شود که آن فرد، «مقدور» باشد.

ج: زمانی آن فرد مقدور است که قدرت شرعی بر آن تعلق گیرد و در صورت تراحم، قدرت شرعی

منتفی است.

د: نتیجه: پس طبیعت «مامور بها بما هی مامور بها»، بر آن فرد تطبیق نمی‌کند؛ لذا در صورت تراحم در

واقع آن فرد مزاحم، فردی از افراد طبیعت «مامور بها بما هی مامور بها» نیست، لذا در صورت تراحم، آن

فرد اصلاً زیر مجموعه طبیعت قرار نمی‌گیرد؛ پس اگر انجام گیرد، فاسد خواهد بود.

نکته:

سخن محقق نائینی مبتنی بر این است که «قدرت»، به صورت شرط شرعی در متعلق اخذ شده باشد

ولی اگر صرفاً شرط عقلی باشد، سخن محقق نائینی تام نیست.